

**ДОСЛЫҚ ҚУЯШЫ
ХАҚҚЫНДА
ҚОСЫҚ**

**ПЕСНЯ
О СОЛНЦЕ
ДРУЖБЫ**

ДОСЛЫК ҚУЯШЫ ҲАҚҚЫНДА ҚОСЫҚ

Қарақалпақстан АССР ының 60 жыл-
лық мерекеси мүнәсибети менен Ұа-
танымыздың туұысқан халықларына
қарақалпақ халқының алғынамасы

ПЕСНЯ О СОЛНЦЕ ДРУЖБЫ

Благодарственное послание каракал-
пакского народа к братским народам
нашей Родины в связи с празднованием
60-летия Каракалпакской АССР.

К—2
Ю—94

Алғыснама хатты жазып шыққан

Қарақалпақстан халық шайыры

Ибрайым Юсупов

Рус тилине аударған

Өзбекстан Ленин комсомолы сыйлығының лауреаты

Раим Фархади

Благодарственное послание написал

народный поэт Каракалпакии

Ибрагим Юсупов

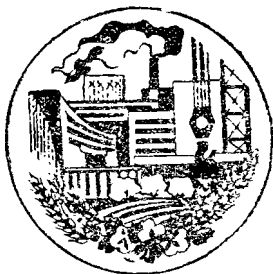
На русский язык перевел

поэт, лауреат Ленинского комсомола Узбекистана

Раим Фархади

Ю—4803010003—27—пр85
М357 (04) 85

© „Қарақалпақстан“ баспасы 1985

ДОСЛЫҚ ҚУЯШЫ ҰАҚҚЫНДА ҚОСЫҚ

Бултсыз аспандағы қуяш нурындай,
Дәрья мәўжи, теңиз толқынларындай,
Бийигиндей асқар-асқар таўлардың,
Жазықлығы яңлы кең далалардың,
Қайнар булақлардың суўындай таза,
Нандай ҳадал хәм де гүлдей азада
Перзентлик сәлемин жоллаймыз саған,
Қабыл ет, әдиўли анамыз Ұатан!
Уллы семья үлкен үйде шалқыған
Бахытлы ел—қарақалпақ халқынан
Қабыл ет бул жүрек алғынамасын!
Бул қосық ардақлар дослық қуяшыи.

* * *

Ақ отаўлар тигип Әмиў бойына,
Биз жыйналдық бахыт, дослық тойына.
Даңқлы мийнет ери пахтакеш халық,
Шигит сепкен жерден „ақ алтын“ алып,
Ұасыл байлық пенен сыйлап Ұатанын,
Шашлап үйди ақ пахтамың қырманын.
Салыкеш—сары алтын байлық ийеси,
Мәртлик пенен толы олардың исн.
Атызда қалдырмай ырыс масағын,

Дослық палаўынан табақ жасады.
Балықшылар, даңқлы шарўалар келди,
Қауын, түрли жемис, мийўалар келди.
Ақшам Тақыятастан нурланды аспан,
Мәрмер сарай салды усталар тастан.
Сазенделер бұлбиллерге қосып үн.
Шайырлар әкелди йошлы қосығын.
Бәлентке тигилди дослықтың туўы,
Қыз-келинлер—айдын көлдің ақ куўы.
Ғошшақ жигитлери бизиң үлкениң
Хызметке тақ турды нық буўып белин.
Ең зийрек балларды мингизип атқа,
Шақыртыўшы жолладық биз жән-жаққа.
Туўысқанлар келди жақын-жуўықтан,
Ақ басқур үй тиктик алтын уўықтан.
Гүл жупарын сеўип босағасына
Хәм де хәр отаўдың маңлайшасына
Жазып қойдық: „Қонақ—атаңнан уллы!“
(Жақсы нақыл мың жыл өтсе де қунлы).
Бир шаңырақ астында шағлап отырып,
Шадлық жамын шарапларға толтырып,
Әтирапында дослық дастурханының
Биз тост көтеремиз қуўанып бүгин:

Туўған анамыздың апасы Ұатан,
Гүллене бер, мәңгилікке бол аман!
Ерлик мийнетимиз, ар-хұждашымыз,
Жүрек мухаббаты хәм де жаңымыз,
Бар ақыл-хуўышымыз саған арналар,
Мойында перзентлик парызымыз бар.
Қарар көзимизсең сен бизиң нағыз,
Кирпик болып, шаң түсирмей бағамыз.
Кеўил төримнзде қәстерлеп сени,
Өсер мақтаныштың жасыл емени.
Бир үркер шоғында жанған жулдызлар,—
Қушағында жасар бахытлы халықлар.
Хәр халықтың өз орны, өз аты бар,

Хәр бириниң таўдай инабаты бар.
Бәринде бир мақсет, бир тилек, бир жан,
Бәрине бир қуяш теңдей нур шашқан.
Барлық жоллар Москваға апарар,
Барлық халықлар оған сүйсиниң қарар.
Данқ—абырайың хәммелерден зыяда,
Азатлық жолында бул кең дүньяда
Халықлар үмит жулдызым дер өзінди,
Әдиллик самалы желпир жүзинди.
Жаса, бахыт, дослық, теңлик Уатаны,
Азат халықлардың еркли аўқамы!

Биз тост көтеремиз бахыт тойыңда,
Алғыс айтып уллы партиямызға.
Айдын саррас жолың, әдалат күшиң,
Сендеги ленинлик даналық ушын,
Халықлар шексиз муҳаббатын арнаған,
Туўысқан партиямыз, рахмет саған!

Уллы Октябрьдин алтын танынан
Бахыт жылнамасын баслаймыз мудам.
Азатлық, әдиллик дүньясына даңқ,
Оның мәңги сөнбес қуяшына даңқ!
Сол қуяштаи нур жуўыртып тоқылған
Қызыл байрақлардың хәр қатламынан
Көринип турады қарасаң кай ўақ,
Данышпан Ленинниң дийдары жайнап.
Халықлардың уллы көсемге деген
Алғыслары шалқар теңиздей терең,
Толқынласып узак жағалықларда,
Миллионлар кеўлинде жасайды бәрха.

Қолда ҳаўаз берип шадлық кәсасы,
„Ленинлик дослығымыз мәңги жасасын!“
Деп тост көтергенде дослық тойында,
Бир семьялық сезим—бир тасқын дәрья

Хәүижлениң, күш берип хәр жүрекке,
Қуйылғандай бир теңиз—бир тнлекке,
Усы бир семьялық әдиўли сезим,
Жеңилмес қудиретли күшимиз бизиң,
Айнымас дослықтың салтанаты бул,
Ленинлик даналық шарапаты бул!

* * *

Уллы рус халқы кәрўанбасымыз,
Үлкен үйде үлкен отағасымыз,
Тойларда ең сыйлы төримиз саған,
Жүреклерде алғыс гүлимиз саған!
Азатлық хәм бахыт ушын гүрескен,
Октябрьдиң таң нурыча илескен
Гүллән халықлар саған шексиз миннетдар,
Уллы Россияны „анам“ деп сыйлар.
Ол—бесиги халықлар азатлығының,
Бизге үйретти гүрескенлик уғымын.
Дүньяға келтирип Ленин дананы,
Рус халқы ашты жаңа дүньяны.
Оның хақлық, мийрим қуяшына даңқ,
Батыр рабәчий класына даңқ!
Бул халықтың минезине қарасаң,
Дурыслық, мәртлигине тәсийин қаласаң.
Тнк қарап шынлықтың суўық жүзине,
Ең зор аўырманлық алар өзине.
Онда Прометейдиң ерлик, шыдамы,
Айтейлер қуўаты, мәртлик, хұжданы.
Бул халықта Ленин даналығы бар,
Кишипейиллиги, ағалығы бар.
Әдиллик, жақсылық оның ураны,
Дослық ушын жан бер десең турад ы.
Невский, Суворов ертеде өткен,
Ерлик дәстүрлерян үйретип кеткен.
Азатлық хәм әдилликтнң жолында,

Теңсиз қахарманлық рух бар онда.
Ол Матросов болып оқ жолын тосар,
Ол Гагарин болып космосқа ушар.
Жауызлық „диз бүк“ деп буйырса қатал,
Ол Қарбышев болып музлауға таяр,
Пушкин хәм Толстой ақыл данасы,
Сөзине ийилген адам баласы,
Уллы Горький, Маяковский қәлеми
Жаулап алды пүткіл дүнья әлемин.
Уллы рус тили—шынлықтың тили,
Терең ақыл, инсаныйлықтың тили.
Беккем дослық, тууысқанлық тили ол,
Хәммеге нур шашқан кеуил гүлн ол.
Планетаның барлық түпкірлеринде,
Ганг бойлары, Анголаның елинде,
Рус тилин ықлас пенен үйренер,
Бул тилден ленинлик шынлықты көрер.
Рус халқы, бахтымызға аман бол,
Даңқ—абырайда жулдызлы кең жақан бол!

* * *

Тууысқан Украина, саған әссалам!
Мәрт хәм гөззал Киев—даңқлы бас қалаң.
Көпти көрген уллы елсең азамат,
Абырай, мәртебең хауалы Карпат.
Бахыт бандурасы жаңлар дәстинде,
Кобзарь әрман еткен заман үстинде.
Тәғдир айдап келгенде ол Аралға,
Халық муңын муңлаған зарлы заманда.
Жаңа дәуір шайыр ұәсиятын алды,
Басқан излеринде гүллен ырғалды.
Украина, гүллен, алғыслар болсын,
Ығбал Днеприң мәужирип турсын!

* * *

Жасайбер, Беларусь—арқаның гүли!
Батырлықта теңсиз партизан ели.

Жаўыз душпан саған басып киргенде,
Фашистлерге қарсы урысқанбыз бирге.
Хатынь естелиги – жүрек жарамыз,
Сен шад болсаң, хәм мемиз шад боламыз,
Ақ бийдайлы Полесье жайлары,
Көк сүзген Нарочань қарағайлары.
Заманның ең дәркар жүклерин тасып,
„БелАЗ“ларға жақан жоллары ашық.
Янка Купаланың қосықларындай,
Ғайрынағыларға бай елсең сондай.
„Сябрь“ деген сөзиң „шын дослық“ демек,
Бизиң бәримизде бир жан, бир тилек.

* * *

Әссалам қуяшлы Өзбекстанға!
Ақ алтын мәканы, сулыў бостанға.
Күншығыстың мақбал ақшамларында,
Аспанға сер салып қарасаң, сонда—
Ең жақты жулдызлар еркеси Ху.лкар',
Пүткил дүнья оны көриўге инкар.
Даңқлы Ташкент бунда жақан есиги,
Күншығыста инкылабтың бесиги.
Самарқанд хәм Бухараны көрмеге,
Жети ықлым куштар бунда келмеге.
Өзбек халқындағы ақыл хәм зейин,
Берунийден тартып бүгінге дейин,
Қанша рухый ғәзийнелер жаратқан,
Хорезмийге алгебра санатқан.
Бул халықтың мийнет сүйгишлигин айт,
Жердің тилин жетик билгишлигин айт.
Хорезмнің алтын ойпатларынаң,
Гөззал Ферганадан, Әндижанынан
Абаданлық турмыс ғәззелә жанлар,
Бул елде жасаўшы билгир дийханлар
„Ақ алтын“ иың даңқыи жайып жақанға,
Ғасыл қырман жасап берер Ұатанға.

Өзбек барған жерде бағлар түрленер,
Мырзашөл, Қаршыдай шөллер гүлленер.
Хөнерде ол „Бәхәр“ ансамблиндей.
Шайырлықта Ғафур. Айбек тилиндей,
Сулуйлығын Шығыс хаялларының
Зульфия лирасы жырлайды бүгін.
Замаң бул халыққа зор құрмет сақлар,
„Өзбек—өз ағам“ дер қарақалпақлар.
Әзелден тарихый тәғдиримиз бір,
Жер, суы, қайғы—шадлық, дәстүримиз бір.
Бердақ Наўайыдан ашсалар сауат,
Хамза Хожелиден ашқан интернат.
Көп зейинли исте ол устаз бизге,
Мийирбанлық етер ол барлық гезде.
Жағалаймыз бир дәрьяның жағасын,
Саялаймыз бир шынардың саясын.
Пахта терсек, бир қырманға үйемиз,
Бирге мийнет етип, дәуран сүремиз.
Сау бол, абырай шерик ағамыз мұдам,
Өзбекстанымыз, шан—шараф саған!

* * *

Сәлем ханалас ел Қазақстанға!
Бирге бармыз тарихтарда, дәстанда.
Қарақалпақ жана отау тиккенде,
Иргесін қаласып, колластың сен де.
Тууысқан ағалық азаматлығың
Талай жеңилеткен өмиримиз жүгін,
Абай сөзин, Қурманғазы күйлерін
Ядқа билер қарақалпақ үйлері.
Кеулиң кен даладай болымлы елсең,
Тынларың миллиардлы егинли елсең,
Менделеев таблицасын қарасан,
Жериңнен хәммесін тауып аласаң.
Сен соныңдай кең иргели, бай елсең,
Шаруаға жай, төрг түлиги сый елсең.

Корабльлер космосқа жол тартқанда,
Байқоңырдан старг берилер бәрхә,
Алма атаның апорт алмасы қуһсап,
Гүллен қазақ ели, шадлықта жасап!

* * *

Сәлем Грузия—гөззал Гуржустан!
Таўлы елсең көркине көз қамасқан.
Руставелиден баслап мын жыллар бойы,
Шайырлар тәриплеп болмаған сени.
Кура, Арагвидиң жағаларында,
Жасыл алап Рион далаларында.
Ширеге мәс шийрин жүзимликлериң.
Шаршасақ ишемиз шайынды сениң.
Гүлленген Батуми, Абхаз жерлери,—
Қара теңиз жағасының гүллери.
Жер жәннети Грузия, бол аман,
Йошлы қосық, шадлы дәўранлар саған!

* * *

Қардашлық сәлеми Әзербайжанға!
Каспий мәнзилинде сәўлели таңға,
Баку гүрлеп жатар,—әжайып шәхәр.
Мәңгилик от—жигирма алты комиссар...
Бурқылдаған қара алтын мунайы,
Хазар гөззалындай сулыў шырайың
Самед Вургун жырлап көп тәрип еткен,
Саз-сәўбет өнери хәммеден өткен.
Пахтаны „памығ“ деп қәстерлеп егер,
Дастурханға шийрин жүзимин төгер.
Низамий ұатаны, Уағиф әрманы,
Гүллене бер, совет Әзербайжаны!

* * *

Көк теңиз бойында қулпырған дияр,
Не сулыўлық десең Литвада бар.
Неман жағыслары, Вильнюс отлары,

Дослық қушағына шақырар бәри.
Донелайтес жырлаған „төрт мәусимлер“,
Жаңа турмыс бәхәринен гүлленер.
Туұысқан ел, алтын жағысларыңнаи,
Жаңлап турсын шадлы қосықлар мудам!

* * *

Ләззетбағыш дойна жаңласа мудам.
Ойнап кетер танца билмеген адам,
Саз-сәубет хәм мнйнет гармониясы,
Саў бол даңқлы совет Молдавиясы!
Қуяштың мол нурын емген жерлерин,
Дүньяға белгили жүзимликлерин,
Йошлы шарап усын досларыңа сен,
Туұысқан жүректен жоллаймыз сәлем!

* * *

Ким билмес әжайып Латвияны,
Балтик бойларының янтарь—маржаны.
Даңқлы Рига, қызыл атқышлар ели,
Гүрес тарийхына көп жазған сени.
Сени фашизмнен азат етерде,
Абдуллаев болып, айқастық бизде²
Райнис әрманы иске асқан ел,
Дослық семьясында мәңги гүллей бер!

* * *

Сәлем ақ қалпақлы қырғыздың ели!
Алатаўдан жақан көреді сени.
Ыссық көлдей толы ырыс-несибен,
Қойлар булттай көшер таўлар төсинен.
Елсең Суўсамырдай қымыз сапырған.
Токтағұл ГЭС—инен нурың шашылған.
Руҳы бай елсең Манас жырындай,
Шыңғыс Айтматовтың кітаптарындай.

Саў бол Тәжикстан—Памир палұаны!
Ұахш хәм Хиссардың баба дийханы.
Жериң кәни болды жипек пахтаиың,
Ели жүйрик тилли Турсызаданың—
Тасқын таў суўларын Нурекке қамап,
Асаў тәбияттаи алар нур, куўат.
Рудакий, Фирдаўсий даналар аты,
Тәжиктиң мың жыллық мәденияты
Қәстерленер дунья ғәзийнесинде,
Таўдай бәлентлик бар мәртебесинде.

* * *

Көрсең Матендаран китапханасы,
Әрменлердин бай рухый дүньясын.
Бул әйиемги халықтың билмегени жоқ,
Тарийх жолларында көрмегени жоқ,
Енди көрсең бир әжайып босан бул,
Гүлленген советлик Әрмеистан бул,
Арараттың алтын ойлатларында,
Жана Наири бағы құлпырар онда.
Туманын қосығы онда жаңлаған,
Озық өнер ели таска гүл ойған.
Ардақлайық ишип дослық булағын,
Қуй алтын кәсаға әрмен шарабын!

* * *

Бир халық бар Горуғлыдай гүрлеген,
Ол қуяш перзенти, баҳадыр түркмен.
Копетдағдан келер беглик саўлаты,
Қара кумды гүллендирер ғайраты,
„Ақ алтын“ өндирер, газ, нефть қазар,
Арғымақ атлары самалдан озар.
Гилемлери—шыи сулыўлық гүли ол,
Шайырлыққа дана Мақтымқулы ол.
Шөлдерге орнатқан әжайып босан,
Саў бол күн перзенти, мәрт Түркменстан!

* * *

Көргин келсе бир кызыклы дуньяны,
Арала советлик Эстонияны.
Таллин-таза турмыс, тарийх дәрбенти,
Сулуй Саарема—теңиз перзенти.
Озык мәденият, шадлы өмирден,
Дәстандағы батыр Калев тирилген.
Бунда бир ансамбль болып бар халық,
Бахыт қосығын айтар намаға салып.

* * *

Россия—бауыры кең анамыз.
Мийрим сүтти емип куўат аламыз.
Оның кең салалы далаларында,
Шалқар теңиз жуўған жағаларында,
Қанша халық, қанша қәўимлер жасар!
Бир үй перзентиндей бәри бахтияр.
Дана Ленин дәслеп башқурт, татарға
Автономия берип, қосты қатарға.
Қазан хәм Уфаны келсеңиз көрип,
Ильичтиң изи жатар теберик.
Едил бойларында турмыс гүллеген,
Индустрия хәўиж алып гүрлеген,
Бунда тасқын нефть булағы қайнап,
КамАЗ—лар жүк тасыр планета бойлап.
Озык ойлы, мийнет сүйгиш адамды,
Хәмме халыққа тендей шадлы заманды
Тоқай аңсап, Муўса Жәлил жан берген,
Жыр нәўбети Мустай Кәримге келген.
Россияның узақ далаларында,
Эжайып еллер бар: чуваш, мордва,
Онда мари, коми, дала буряты,
Удмурт, хакас, алтай, туба араты,
Алмас гәзийнели Якутия бар,

Шөл перзенти қалмақ, Карелнялар.
Суўын өсириўши чукчиден тартып.
Саны аз болса да, несибеси артық.
Арқа Осетия, таўлы Дағыстан,
Кабардин-балкарлар зэнги қағысқан,
Хәр қайсысы бир сулыўлық дүньясы,
Бир лекин бәриниң Ұатан анасы.
Аман болсын бул өриси кең еллер,
Бахытлы ел, тәрзеси тең еллер.
Даңқлы шайырлары Ғамзатов, Қайсын,
Ұатан даңқын жырлап, дүньяға жайсын!

* * *

Әмиўдиң Аралға қуярлығында,
Үстүрт, Қызыл кумға шығарлығында,
Екпе гүллер менен шөл жуўсанынан
Жупар ийис таратып самаллар мудам,
Өңринде қара таллар шайқалған,
Атызында пахта, салы ырғалған,
Әтирапында шарўаға жай шөли бар,
Ақ сазанлы, нар қамыслы көли бар,
Бир дәўлетли үлке кәмалға келди,
„Қарақалпақстан“ десер бул елди.
Гүжим саясына дәрья бойына,
Ақ отаў тигиўли қутлы жайына.
Бул отаўды қарақалпақ халқына
Дана Ленин арнап тиктирген бунда.
Бул үйде татыўлық қут-берекет мол,
Бахыт, дослық, туўысқанлық үйи ол.
Бул үйде жасаўшы адам бахтияр,
Бунда сексен халық перзенти жасар.
Бунда жатырқамас адам-адамды,
Мәксети—гүллентнү ана—Ұатаиды.
Өзбек, қазақ, рус, қарақалпақ пенен
Бирге мийнет егер интимақ пенен.

Мүддәхасы, тилек, ойлары да бир,
Ар-намыс, абырайы, тойлары да бир.
Хәр ким мийнетинен сый-хүрмет табар,
Бунда барлық тилде қосықлар жаңлар!

Азат халықлардың семьясында
Еркин карақалпақ халқына сонда,—
Автономия берип қуўантқан заман,
Қутлықлап туўысқан халықлар коллаған.
Таң нурынан жайнап жүзимиз жарық,
Қутлы шаңырақ болдық таза хожалық.
Қурултай шақырып Төрткүл шәхәрде,
Аяқ бастық жаңа турмыс бәхәрге.
Иске асты езилген ел әрманы,
Бердақтың аңсаған әдил замаиы.
Шаглап Аяпберген. Сейфулғабитлер,
Халық шадлығын йошып жырлады шебер.
Ныпқырт етип елде жамай жаўларын,
Жәбдилесип бирге атқардық бәрин.
Москвадан келди мәрт большевиклер,
Жаңа турмыс ушын қызды гүреслер.
Ташкент, Қызыл Орда ағалық етти,
Не мүтәжлик болса жәрдем көрсетти.
Елден басшы сайлап мухтариятқа³,
Досназаровларды мингизди атқа⁴.
Колхозға бирикти дара хожалық;
Дәрьядан тас тарнаў,—жана саға алып,
Кызкеткен, Пахта арна уллы каналлар,
Халық жапырылып қазды, дүзелди ҳаллар.
Өгиз қостан өттик тракторларға,
Санамыз жаңарып, бөленди нурға,
Қәнигелер келип илим үйретти,
Жаслар топарласып оқыўға кетти.
„Қызыл отаў“ ашып аўыл-жабанда,
Ликбез хат танытты „кара табанға“,
Ескилик пердесин жулып тасладық,

„Газет басып, тил шығара басладық“⁶
Қасым Әуезовлар талпынып бийик,
Пушкин қосықтарын аударды сүйіп.
Жас таланттар әдебиет жаратты,
Әбдираман сахна нурын таратты.⁶
Грушкина хәм Жумагүл апалар,⁷
(Тепериш белсенди қыз болған олар)
Еркинлик, теңликке баслап қызларды,
Жаңа турмыс ушын гүрес апарды...
Бул айтылған туңғыш талұас ислери—,
Қуралыў дәуириниң көринислери,
Ониан бери қанша мәхәллер өтті,
Заман алға өрлеп, бийиклеп кетти.
Бул көренисти уллы әйям күнинде
Еске алмақ лазым, дослар, бүгинде!...

* * *

Дүньяға даңқ жайған уллы Ұатаңда,
Жұлдызға жол салған жаңа заманда
Айдын социализм гүзары менен
Қарақалпақлар да алға өрлеген.
Бийик коммунистлик сана-сезимге
Суўғарылған ой-өрис бар өзінде.
Мийнет десе, сыбаһыўлы билеги,
Ұатаң деп шәўкилдеп соғар жүреги.
Халықлар дослығынан күш-қууат алар,
Жерлеринде бахыт гүли ырғалар.
Шөллерге орнаған жаңа бостан бул,
Әму гүли Қарақалпақстан бул.
Тойға келген әзиз мийманлар, келиң,
Аралаң бүгинги қарақалпақ елиң!
Барлық жерде шығып жолларыңызға,
Нан-дуз хәм гүл тутып қолларымызға,
Сизди күтпектемиз кеўиллер шалқып,
Мың ирет еситкеннен, бир көрген артық!...

Мәрмер лифас кийген миймандос шәхәр,
Нәкисти көрмеге хәмме қарыйдар.
Дәл ортада Леин естелигине
Ең шырайлы гүллер қоямыз мине!
Бул гүллерде уллы көсемге деген
Шексиз минжетдарлық сезим гүллеген.
Бул сезим жүректе теңіздей тасар,
Ленин идеясы мәңгиге жасар.

Және бир естеликке гүл қойылмақта:
Жаңа заман ушын шайқасқан ўақта,
Мәртлик гүреслердің даңқын сөйлер бул,
Жас Советти қорғап жан бергенлер бул...

Мине гранитге мәңги от жанар,
Үнсиз жылар бунда мунис аналар.
Батыр Мамүтов хәм Нурпейисовлар
Гастелло ерлигин тәкирарлап олар,
Ўатаң азатлығын, ел топырағын
Баспасын деп иплас фашист аяғы,
Бахытлы келешек гүл жайнасын деп,
Сиз бенен биз бүгін той тойласын деп,
Қаи майданнан қайтып келмеді олар,
Бас ийер бул жерде барлық әўләдлар...

Сол уллы гүреслер жемиси яңлы,
Парахат, шад турмыс қутлықлар таңды.
Рабочийлар сменаға асығар.
Мектеп жолы—көше толы балалар,
Даңқлы қурылысшылар сулыў жайлардың
Дийўалын көтерер бул жерде хәр күн.
Жас университет бунда билим сарайы,
Бунда бар филиал—илим орайы.
Бунда қәлем тербер йошлы шайырлар,
Сахналары турмыс шынлығын ойнар.
Бул үлкеде жоллар, барлық соқпақлар

Усы жерге сизди әкелер олар
Гүллен жас пайтахт Нөкис шәхәри,
Келсин гөззал келешектиң бәхәри!

Дийхан әўладымыз бизиң бәримиз,
Пахтакешлик баслы кәсип-кәримиз.
Төрткүл, Беруний хәм Әмүдәрьяда,
Хожелиде хәм де Елликқалада,
Кегейли, Шоманай, Шымбай елииде
Даңқлы пахтакеш көп халықтың тилииде.
Хәмме сыйлар Нарбай, Мәталилерди,⁸
Олар әрўанадай ийдирер жерди.
Амангүл хәм Айым, Пердегүл, Тохта,
Шырайлы гүллер көп қарақалпақта.
Мәртлик хызмет пенен сыйлап Ұатанын,
Жаңадан жазғандай „Қырық қыз“ дәстанын.
Көрсен салы атыз пидәкерлерин,
Өтенияз, Оңғарбай мийнет ерлерин,
Қоңырат, Қара өзек, Нөкис, Тахтадан
Олардың хызметин еллер мақтаған.
Шөл патшасы яңлы мәрт шарўалар бар,
Самбай менен Кәрхан, Қаршығалар бар.
Теңиз мәрти-Мойнақ балықшылары,
Ақмаңғыт бағманы, палызшылары
Турмысқа не керек,— атыздан алған,
Жеримиз жайыўлы бир кең дастурхан,
Сол дастурхан әтирапында отырып,
Шадлық шарабына кәса толтырып,
Биз тост көтеремиз тойларда бүгин,
Мийнеткеш халқымыздың саўлығы ушын!

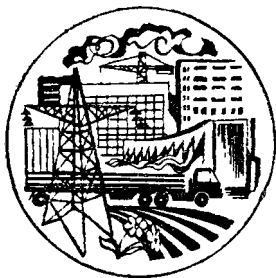
Жулдызға жол ашқан арасыт заман,
Халықлар өмир сүрсин тыныш хәм аман.
Сәлем социалистлик дослық еллерің
Жаңа турмыс, жаңа бәхәр гүллерің.
ГДР дан алыс Кубаға шекем,

Қолға кол усласып бірлікте беккем,
Халық бахытын, еркінлігін әдіулеп,
Айдын жолда алға барасыз өрлеп.
Тилеклеспіз Никарагуа халқына,
Гүресшең елдердің ерлік салтына,
Палестина дәрти, Ливан азабы...
Гүллән хәк нийетли инсан ызалы:
Океан артындағы урысқумарлардың
Дүньяда үстемлик нийети бүгин
Пүткил планетаға қәуип туўғызбақта.
„Менменге—заўал“ дер халықлар бирақта...

Жасай бер, күдиретли советлик Ұатаң!
Әдиллик дүньясының берик қорғанысан.
Хеш болдырмаў ушын атом апатын,
Ушырмаўға першинглердің қанатын,
Парахат өмир ушын дүнья жүзінде
Жахан халықларының үмити сенде.
Үстемлик көрсетип бадабат пенен,
Ким доқ урса абай-сиясат пенен,
Биз емес ондайдан сескенип буғар,
Бирақ уранымыз: „Жоқ болсын қурал!“
Урыстың аты өшсин планетадан,
Халықлар тыныш, татыў қатнасып мудар,
Азатлық хәм бахыт дәўранын сүрсин,
Бултсыз аспанда күн жадырап турсын,
Және де гүлленсин сүйикли Ұатаң,
Сәлем, коммунистлик келешек саған!

- ¹ Хұлкар—Үркер жұлдызы.
- ² Абдуллаев Орынбай—Советлер Союзының Қахарманы.
- ³ Мухтарият—автономия мәнісінде.
- ⁴ Досназаров Аллаяр—Қарақалпақстан партия шөлкемінің туңғыш басшысы.
- ⁵ „Газет басып, тил шығара басла ы“—Аяпберген шайырдың қосығынан.
- ⁶ Әбдираман Өтепов—Қарақалпақ театрына тийкар салыўшылардың бири, драматург, актер.
- ⁷ Антонина Грушкина, Жумагүл Сеитова—Қарақалпақстан хаял-қызларынан шыққан туңғыш активисткалар.
- ⁸ Нарбай Розумбетов, Өтенияз Турымбетов, Оңғарбай Курбаниязов, Самбай Хошмуратов, Амангүл Сапарбаева, Айым Камалова, Пердегүл Розымова, Тоқта Якубова—Социалистлик Мийнет Қахарманлары, Мәтали Емжаров—пахта устасы, Кәрхан Жииненбаев, Қаршыға Кенжебаев—атақлы шопанлар.

Словно солнце в небе яркое, лучистое,
Как река широкая, полноводно чистая,
Как вершины светлые высочайших гор,
Как в степи, разбуженной по весне, простор,
Как из сердца бьющие родники заветные,
Как хлеба священные, как цветы рассветные,
Дорогая Родина,—мы, сыны твои,
Шлем тебе сегодня все слова любви!
Есть семья счастливая-братская семья,
В ней Каракалпакия-наша мать-земля.
Солнца дружбы светят нам ясные лучи,
Взвейся песня радости, громче зазвучи!

Ставим юрту новую над рекой Аму,
Гости все, пожалуйста к дому вы тому!
На большой, на праздничный той друзей зовет
Неустанный труженик, хлопкороб-народ.
Стали „белым золотом“ зерна в борозде,
Тонны полновесные, Родина, тебе!
Героизма, мужества высится хирман,
Изобилья нашего гордый караван.
Пусть украсит блюдо ароматный плов.
Встретите на празднике знатных мастеров.
Рыбаки и славные наши чабаны,
Мудрые садовники-их плоды видны,
Небо озаряется тобой, Тахиаташ.

Сделали строители краше город наш,
Певцы и музыканты-искусства соловьи,
Поэты вдохновенно прочтут стихи свои.
Выше волны праздника, радостный салют.
Вот уже красавицы, как лебеди плывут.
Лихо подпоясаны юные джигиты,
В деле расторопны, в пляске знамениты,
Самые умелые садятся на коней,
Мчат в края соседние созывать друзей.
Наши юрты убраны пестрыми коврами,
Ласкают взор пороги, открыты перед вами,
А над косяками чеканные слова:
„Гостю долгожданному-отцовские права!“
Хороша пословица-тыщу лет живет.
Песней сердце полвится, песнь летит вперед!
Мы под одною крышею за общим дастарханом
Наполним кубок радости вином благоуханным.
Сыновья и дочери-встанем во весь рост,
Скажем самый первый, наш заздравный тост:
Родина великая-магерей всех мать.
Вечно тебе здравствовать, вечно расцветать!
Наша честь и совесть ты, полдень трудовой.
Полнится дыхание лишь тобой одной.
Присягаем праведным именем твоим,
Верность бесконечную свято мы храним.
Ты для нас, как ока вечная зеница,
Мы же, как ресницы, пыли не пробиться!
Родина-ты мира и добра оплот.
В сердце древо гордости за тебя растет!
Как сияют звезды золотых созвездий,
Мы в твоих объятьях, мы навеки вместе.
У народа каждого—доблестное имя,
Делом каждый славен, крыльями тугими!
Многие народы ты объединила—
В этом наша правда, в этом наша сила.
Нас одно большое согревает солнце,

Солице нашей дружбы—так оно зовется.
И ведут дороги все в Москву у нас,
И глядят с любовью миллионы глаз
На тебя, Отчизна, на твои рассветы,
Ты—надежда, совесть, утро всей планеты,
Овевают ветры матери лицо.
Смотрит вдаль и видит очень далеко,
Здравствуй, наша Родина, наш Союз прекрасный—
Счастья, созидания, равенства и братства!
И на нашем празднике светлою волной—
Благодарность, здравица партии родной,
Ты—в борьбе окрепшая боевая гвардия,
К цели нас ведущая Ленинская партия!
За дорогу верную и за свет в судьбе
От души спасибо мы говорим тебе.
С Октября великого, нам зарею ставшего,
Начинаем летопись возрожденья нашего
В добрый час восхода рухнул ночи гнет,
Получил свободу трудовой народ.
В переливах знамени, соткан из лучей,
Миру образ Ленина виден все ясней.
В море человеческого тем светить лучам,
Расходиться волнами к дальним берегам.
Льются животворные, щедрые лучи.
О вожде, о Ленине гордо песнь звучи!
Ручейки сливаются в реки и моря,
Тем сравнимы с нашими судьбами не зря.
Мы—в семье единой, выше счастья нет.
Претворен достойно ленинский завет,
Воплощенье зоркой мудрости его—
Нашей братской дружбы торжество!

* * *

О, народ великий,—старший русский брат,
Так тебе с почтеньем братья говорят.

Чтоб очаг наш дружеский ярче потыхал,
Ты у нас на празднике главный аксакал.
Мы в знак уважения и любви к тебе,
Все цветы весенние принесли тебе.
Знамя революции реет над тобой,
Вел нас в наступление, смело шел ты в бой.
Одолели вместе мы не один подъем.
Русь, Россию матушкой знаючи зовем.
Колыбель свободы ты, русская земля.
Подняла народы ты, на борьбу зовя.
Нам дала ты Ленина, жизнь преобразив.
Новый мир открыла ты, троны сокрушив.
О, народ великий,—всем народам брат,
Стойкостью, душевностью, дружбою богат.
Трудолюбьем славится твой рабочий класс.
Добротой и щедростью восхищает нас.
Тяжесть принимает он большую на плечи.
Сколько в нем величия, силы человечьей!
Непоколебимостью—гордый Прометей,
Мощью необъятною—истинный Ангей.
Ленина решительность, твердость, прямота,
И его улыбочивость, скромность, простота,
Поделив по-братски с другом хлеб и кров,
За него и в воду, и в огонь готов.
Невский и Суворов—это их завет:
Только в правом деле достигать побед,
А ударят грозы—дух его не сломят,
Как Матросов, пули бег он остановит.

Он построит город и взлелеет колос.
Как Гагарин, первым путь откроет в космос.
Преградив дорогу хищной вражьей стае,
Несгибаем станет, Карбышевым станет!
Пушкина, Толстого гордый гений в нем,
И уходит слово в даль за оком...
Горький, Маяковский—это их перо

В людях воспеваешь смелость и добро.
Братства, человечности, истинно велик,
Русского народа, наш родной язык!
Он собой питающий многих рек исток,
Сердце озаряющий пламенный цветок,
Кто стремится другом быть тот язык поймет —
Будь то Ганга берег иль ангольский порт.
Мудрой правды ленинской верный проводник,
Как народ могуч он, как народ велик.
Ты идешь со славой, старший русский брат.
Пусть же звезды счастья над тобой горят!

* * *

Украина братская, наш тебе салам!
Киеву прекрасному, многим городам.
Бури испытавшая и свинцовый град —
Слава твоя звонкая выше гор Карпат.
Ты—с байдурой счастья. Солнцем залита.
Ныне стали явью Кобзаря мечта.
Он гоним судьбою, видел наш Арал.
Он бедняцкой доле думы посвящал.
Заповедь поэта в памяти у нас.
Там цветы живые, где прошел Тарас.
Украина милая-долы да луга,
Словно Днепр широкий, счастья берега!

* * *

Здравствуй, Белоруссия! Ты—цветок Полесья.
Край наш партизанский. Ты звучишь как песня.
Против силы вражьей был твой гнев неистов.
Здесь с тобою вместе били мы фашистов
Колокол Хатыни слышен сквозь года.
Встала ты из пепла, снова молода!
Сосны нарочанские высоки, лучисты.

Нива золотая—житница Отчизны.
С грузами эпохи движутся БелАЗы,
На важнейших трассах их узнаешь сразу.
Словно песнь Купалы, расцвели купавы,
Вышивкой узорной—и цветы, и травы.
По законам братства мы живем и дышим,
Говорим „Сябры“ вам—
„Шын дослык“ услышим!

* * *

Ассалам, край солнечный, наш Узбекистан!
Край „белого золота“, дивный сад-бугстан,
Синий бархат неба над тобой всегда,
Среди звезд Востока ты—Хулькар звезда.
Дружбой возрожденный, миру шлет привет
Наш маяк высокий, близкий всем Ташкент,
Здесь в начале века битва началась,
За Восток свободный, за Советов власть.
Своды Самарканда, стены Бухары—
Мудрости бессмертной щедрые дары.
Ты, народ узбекский, миру подарил
Столько незакатных, редкостных светил.
Беруии творенья, книги Хорезми,
Дедов наставление—быть во всем людьми.
Трудолюбьем славен сын земли твоей,
Речь он понимает рек, долины, степей.
Ширь полей Хорезма, Ферганы сзды,
Нива Андижаана—здесь твои труды.
И звучат газели новых, гулких дней,
О величье цели, о весне твоей.
Ты в труде упорен, крепок, как гранит,
Твой душистый хлопок всюду знаменит.
Сын земли проходит и его следы—
На былых барханах юные сады.
И в степях Каршинской или Мирзачульской

Путнику не страшен долгий зной июльский.
Знает о „Бахоре“ каждый человек.
Чтят у нас Гафура, дорог нам Айбек.
И неповторима лира Зульфий,
Красоты творенье, нежности любви.
Славен путь узбека. Что узбек—свой брат,
Так каракалпаки часто говорят.
Судьбы их едины, радость и беда.
Делятся по-братски хлеб, земля, вода.
Грамоте учился Бердаж у Навои,
Пел для всех народов песни он свои!
В Ходжейли открывший школу—интернат,
Был и наш учитель, был Хамза—наш брат!
В жизни мы проходим берегом одним,
Под одной чинарой за столом сидим.
Собираем хлопок мы в одни хирман
Говорим по праву: наш Узбекистан!
Славься, добрый брат наш, век не уставай.
Славься плодородный, заповедный край.

* * *

Шлем тебе привет наш, братский Казахстан!
Мы сложили вместе не один дастан.
Ты каракалпаку выстроить помог
Остов первой юрты, добротой широк.
И в степи бескрайней выручал не раз,
Чтоб огонь в той юрте, никогда не гас,
Слова Абая и песни Курмангазы
В каждом нашем доме знают и изусть
Сердце твое звонкое, словно степь просторная,
Тем зерном, целинным, миллиардом гордое.
Не сочтешь сокровищ, что земля взтелеяла.
Недра твои—целая таблица Менделеева.
Строятся в дали степной чудо—города.
Чабаны несметные здесь растят стада.

Корабли стартуют с Байконура ввысь.
Сколько на любуйся, сколько ни дивись,
Век не налюбишься красотой твоей.
Наливайся яблоком, вечно молодежь.
Мы тебе желаем хорошеть, цвести.
На просторе этом доброго пути!

* * *

Дочь Кавказа Грузия—Гуржустан прекрасный,
Гор страна, с улыбкою жеиственной и ясной!
О, поэтов сколько—здесь от Руставели
До певцов сегодняшних—все тебя воспели!
Вот Кура бурливая и Арагви шумиая,
Средь полей Риони—песня многострунная.
Соком виноградники своим опьянены.
Пьем твой чай душистый, бодрости полны.
И в цветах Батуми виден край, Абхазский.
Возле моря Черного радужной сказкой!
Рай земной, возвращенный Грузии руками.
Ты звучи мелодней, расцветай садами!

* * *

Шлем Азербайджану солнечный салам,
Шлем привет чудесным этим берегам.
Гордо комиссары встали у огня,
Революционную выправку храя.
Весь в лучах весенних ты, Баку, красив.
Зеленью Хазара, кроной тонких ив.
Бьют, не уставая, нефти родники.
Хлопкового края песни нам близки.
И на дастархане сладок виноград.
И стихи Вургунa у нас в сердцах звучат.
Родина Вагифа, песня Низами,
Будь всегда цветущей, наш поклон прими!

* * *

Ты—Литва красавица. Возле моря синего
Вся полна сияния ты неугасимого!
Будь то берег Немана иль проспекты Вильнюса—
Ты неповторимую и волшебной видишься.
Все вокруг мелодии, ритмы Донелайтиса
В гимн труда свободного, в гимн весны сливаются.
Солицем дружбы край прекрасный озраен,
Ты поешь о счастье. Пой всегда о нем!

* * *

Дойны жизнерадостный лишь польются звуки—
Сразу в пляс пускаются старики и внуки.
Это ты—гармония танца и труда,
Солнца край, Молдавия, как ты молода!
Светом напоенные лозы виноградные,
Грозди их отмечены многими наградами.
Земли плодородные. Закрома полны.
Расцветай, Молдавия! Ты—сестра весны.

* * *

Здравствуй, край чудесный древних мастеров.
Что янтарь шлифуют с балтских берегов.
Рига! Перед взором—красные стрелки,
Отважные подпольщики и большевики.
Смерти не боясь, фашистов побеждая,
Вместе с латышами шел наш Абдуллаев'.
Стали светлой явью Райниса мечты,—
Латвия, сегодня расцветаешь ты!

* * *

В белоснежных шапках, сгорона киргизская—
С Алатау вся видна, сердцу очень близкая.
Чашей изобилья Псыккуль глубокий.
Тучами отары среди гор высоких.
Сусамыр—рекою твой кумыс течет.
Песни Токтагула любит наш народ.
И звучит поныне вековой „Манас“.
Он в Чингиза книгах—золотой запас.

* * *

Богатырь ты памирский о, Таджикистан,
Вахша и Гиссара сын, родом из дехкан.
Как уздой, плотиною обуздав Нурек,
С дикою природою спорит Человек.
Тонковолокнистого хлопка дивный край,
Соловья речистого, край Мирзо,² сияй!
Гений Рудаки живет и Фирдоуси.
Каждый строки их прочтет, хоть кого проси.
Глубока, верна, пряма жизни колея,
Будто горы высока, брат, судьба твоя!

* * *

Кто в хранилище входил сокровенных книг,
Кто в Матендаране был, сразу тот постиг,
Сколько горьких бед испытал народ.
Но жива Армения, и она цветей.
Отряхнула с плеч покров горестей, потерь,
Стала цветником она сказочным теперь.
Видит Арарат седой блеск родных долин.
Бережно растут сады здесь Наири сын.
Здесь из камня мастера красоту творят.
Песни Туманяна здесь на устах звучат.

Нашей дружбы бьет родник на земле святой.
Зреет винограда гроздь—золотой напиток твой.

* * *

Гордый, словно Кероглы, в мире есть народ.
Это солнца сын—туркмен, так бахши поет.
Настоящий богатырь—Колетдага стать,
Где пройдет, цветам весной там благоухать.
В Каракумах—нефть и газ, хлопок на кустах.
Скачет полем аргамак на семи ветрах.
Как отточен и красив тот узор ковров,
Словно слов Мактумкули, музыка стихов.
И преодолен в пути не один бархан.
Так не уставай идти, брат Туркменстан!

* * *

Как широк родной страны ясный небосвод:
Солище над Эстонией в этот час встает!
Таллин—город каменный, видится вдали.
Здесь дороги сходятся моря и земли.
Как рыбак Сааремы мужественный, молодой,
Здесь народ отзывчивый, мирный и простой.
Калев—древний богатырь будто ожил в нем.
И, вставая в круг, поет он весенним днем.
Улицы поющие, реки и поля.
Хороша Эстония—добрая семья!

* * *

Землю хлебосольную—взором не объять ее,—
Величаем с гордостью мы Россией—материю.
И леса высокие, и поля привольные,
Реки те молочные, и моря раздольные!
Сколько же народов, собрано племен

На земле российской с чегызах сторон!
У большого древа тысяча корней.
У большого древа тысяча ветвей.
И для всех народов звездный час настал:
Это—край башкиров, это—Татарстан.
Был декрет подписан ленинской рукой:
Жить семьей единой, право быть собой.
Улицы Казани, площади Уфы,
Слышатся над ними Ильича шаги.
Берега Эдилья—это жизнь сама
Корпуса заводов, новые дома.
Нефть по трубам льется, путь ее далек.
И гудят Камазы—витязи дорог,
Лишь трудом свободным славен человек,
Веком возрожденья стал двадцатый век.
Был мечтой Тукая, подвигом Мусы,
В нем поют Мустая гулкие часы.
Ширь полей России, небо синева.
Край да край—чуваши, чукчи и мордва.
Рядом дом удмурта, дом хакаса тут.
За горой—алтаец, северней—якут.
Самолет взлетает—тундра под крылом.
Дальше—дом карела, и калмыка дом.
Есть здесь край алмазный и таежный край,
Тянется дорога, сколько ни шагай.
Горы Дагестана, где народ постиг:
Хоть и мал числом он, но судьбой велик.
Это—дом арата, осетинца дом,
Дом балкара—брата, кабардина дом.
В каждом—воплощенье света, красоты.
И у всех единая мать—Отчизна. Ты—
Вещая Россия. И лицом светла
Окна ты раскрыла, крылья нам дала!
Будем как Гамзатов и Кайсын, любя,
Петь о том, что свято, воспевать тебя!

* * *

Где Аму стремится к берегу аральскому,
Небеса синеют над песками красными,
Где ветра лихие и Устюрта стынь,
Где благоухают розы и полынь,
Ветви карагала над водой колышатся.
И в просторе хлопковом гул машинной слышится,
Рисовые чеки, пастбища стомильные,
В камышах озера, рыбою обильные.
Где веками пишется края биография,
Этот обновленный край ты—Каракалпакия!
Белой юртой счастья, силой удивительной
Ты из тьмы дымящейся поднялась стремительно.
Ты по воле Ленина на земле построена.
Юрта белостенная—это наша родина.
И под сводами ее—мир, добро, согласие.
Восемьдесят цветников и новый дом украсили.
Человека человек в юрте не чуждается.
И почетом по труду каждый награждается.
Вот плечем к плечу стоят русский и казах,
И узбек, сосед и брат, и каракалпак!
Устремления одни, выверен маршрут.
Неотложные дела нас повсюду ждут.

* * *

В этот час торжественный,
В праздничный твой час
О творцах родной земли, о тебе рассказ.
Ты, Каракалпакия, на просторах лет
Много знала тягостей и кровавых бед.
Ветрами не сломлена, и, согрев дотла,

Тропкой, бездорожьем ли—ты свой груз несла.
Стала автономней. Время то пришло.
Озарилась матери скорбное чело.
Проведен в Турткуле был Первый Курултай.
И встречал весну свою, пробуждался край.
Встал рассвет, как знамя ал.
Чувствуя восход,
Зерна первые бросал в почву наш народ,
Пели и Аялберген, и Сейфулгабит
Утро славных перемен и великих битв.
Рыскали вокруг враги—бешеные псы
И не ведали, что их считаны часы.
К нам направила Москва удалых сынов.
Большевистской партии ревностных бойцов.
Верные товарищи помогли тогда
Бескорыстно - и Ташкент, и Кызыл-Орда.
Первого старейшину избирал бедняк:
„Мы за Досназарова!“³—все решили так.
Скоро слово новое в быт вошло: колхоз.
Он объединил крестьян и плоды принес.
Споря с дикою Аму, воздвигали вал,
Прорывали Кызкеткен и Пахта—канал.
Стал хозяином судьбы человек простой,
Вел он вместо омача так трактор бороздой.

* * *

Вновь лучом приветствует землю новый день.
И холодной ночи растворилась тень.
Вот идут рабочие смену начинать.
Дети возле школы собрались опять.
На урок торопятся. Прозвучел звонок.
Вот на стройке каменщик взял свой мастерок.

Там—обитель знаний—университет.
Всюду в окнах здания молодости свет.
Дом академический—это центр наук,
Спорят литераторы, собираясь в круг.
Росписи узорные.
Роз цветущий куст.
Магистралы новые—это наш Нукус.
Щедрая, степная, день за днем растущая.
Ты столица наша. в новый день идущая!

* * *

Мы дехкане родом. Край у нас хлопковый.
Хлопок драгоценный, он всему основа.
Беруни, Турткуля мастерам хвала.
Ходжейли в почете и Элликкала.
Над Амударьёю, Кегейли, Чимбаем
И над Шуманаем знамя поднимаем!
Знаем рудознатцев хлопковой земли:
На ударной вахте Нарбай и Матали¹.
Амангул, Айим, Тухта и Пердегул—
Все клады пред вами край наш распахнул.
На кустах коробочки солнце налились.
Первые учителя—
 факел знаний в их руках.
Крах невежества и тьмы, заблуждений крах.
В „Красной юрте“ по ночам грамоте учились мы.
Чтобы в дне грядущем праведной страны
Выросли счастливыми их сынов сыны,
Принося героям все цветы весенние,
Головы перед ними склоняют поколения.
Слову странному „ликбез“ больше не дивились мы,
Первые листы газет.
Первой книги переплет.

Был теперь в краю у нас, рос читающий народ!
Просветителем прослыл
Авезов. Он творил.
На язык родных стелей Пушкина переводил.
Режиссер Абдираман
тайны сцены постигал,
Юный трепетный талант первые стихи слагал.

Гурушкина и Жумагул⁵ (в звонкие года,
Девушками смелыми были вы тогда),
Поднимали сверстниц вы в бой за новый быт.
Эхо славной той поры до сих пор гудит!
Были первые шаги, первые ростки.
Верно, бег неумолим времени-реки.
Но картины давних дней надо помнить нам
И сверять свой труд по им, будто по часам.
Помнить эти имена в дни торжеств больших,
С уважением всегда говорить о них.

* * *

Слава нашей Родины—слава всепланетная.
Честная и гордая, звездная, победная!
Флаг социализма реет над страной.
Средь республик братских—и наш край степной.
Вот в спецовке девушка шагает на завод.
У станка огромного становится, поет,
Засучив в работе смело рукава.
Ты, Каракалпакия, сегодня такова!
Дружба дарит силу звонкую тебе./
Ты, в сады выходишь утром по тропе.
На степных массивах выросли сады.
Ты—Каракалпакия. Здесь твои труды.

Вот аральский берег. Сто дорог-путей.
Мы на той,

на праздник кличем всех друзей:
Гости дорогие, ожидаем вас,
Всюду хлебом-солью повстречаем вас!
Чем сто раз услышать, лучше раз взглянуть.
Гости, вместе с вами мы продолжим путь!

* * *

В мраморе, в граните город братских уз.
То столица края—город наш Нукус.
В центре величавый памятник Вождю.
К Ленину с цветами жители идут,
Те цветы и в стужу возле Ильича.
В них любовь, как пламя жизни горяча.
Самый человечный, людям всё родней,
Негасим вовеки свет его идей!

* * *

Плиты обелиска тоже все в цветах
Тем, кто смертью храбрых пал в лихих боях.
Тем, кто мать-Отчизну от фашистов спас.
Пал за революцию, за Советов власть.
На ветру колышется, бьется пламя вечное.
Причитают матери—горе бесконечное.
Сын-герой Мамутов, Нурпеисов—сын.
А над ними Родины золотая вить!
Смертью смерть поправшие, на таран шли смело,
Совершили подвиг так же, как Гастелло.
Сборщицы—красавицы из эпоса „Кырк-кыз“!
Рисоводов тоже велики труды:
Онгарбай, Утенияз—маяки страды.

Катастрофы ядерной не допустишь ты,
Не позволишь „першингам“ растоптать цветы.
Чтобы тучи злые солища не затмили,
Мощь крепишь стальную, думаешь о мире.
Рубежи надежно все защищены,
Но одно желанье: „Не хотим войны!“
Пусть вражда любая сгинет навсегда.
Нам нужна планета мира и труда.
Под счастливым небом, люди, будем жить,
Радостно встречаться, радостно дружить.
Расцветай, Отчизна, и шагай вперед.
Здравствуй, коммунизма солнечный восход!

¹ Абдуллаев Урынбай—Герой Советского Союза.

² Мирзо Турсунзаде—таджикский советский поэт, лауреат Ленинской премии.

³ Аллаяр Досназаров—из первых секретарей Каракалпакской областной партийной организации.

⁴ Нарбай Розумбетов, Матали Емжаров—известные хлопкоробы.

⁵ Антонина Гурушкина, Жумагул Сейтова—первые активистки женского движения в Каракалпакии.

На каракалпакском и русском языках

Ибрагим Юсупов

ПЕСНЯ О СОЛНЦЕ ДРУЖБЫ

Издательство „Каракалпакстан“

Нукус—1985 г

ИБ № 2708

Редакторы К. Каримов Р. Жапакова
Художник И. Кдыров
Худ. редакторы К. Рейпназаров
Тех. редакторы З. Алламурастов.
Корректоры А. Аташева.

Тернүге берилген ўакты 10/IV—1985-ж Басыўға рухсат етняген
ўакты 22/VII—1985-ж. Қағаз форматы 70x108^{1/32} Көлеми 1,375 баспа
табақ, 1, 92 шертли баспа табақ 1,5 есап баспа табақ.

Тиражы 1000 Заказ № 719 Баҳасы 20 т. РК 30175

„Қарақалпакстан“ баспасы. 742000. Нөкис қаласы, К. Маркс,9

ҚҚАССР Баспа, полиграфия ҳәм китап саўдасы ислери бәйын-
ша мәмлекетлик комитетиниң „Правда“ ның 59 жыллығы атында-
ғы Нөкис полиграфкомбинаты. 742000. Нөкис қаласы, К. Маркс
көшеси № 9.